

Školovanje odraslih

Izbornog dana 17 septembra odlučuje se o švedskoj budućnosti, a ti i ja biramo. Svi imamo istu odgovornost, naši glasovi su podjednako važni. Da li ćemo da poboljšamo blagostanje ili ćemo ga pogoršati time što ćemo iz naše zajedničke kase odbiti svaku petu oporezovanu krunu? Da li će se švedski model unaprediti- ili napustiti?

Učenje svih tokom celog života

Za nas Socijaldemokrate se podrazumeva da svi moraju imati mogućnost podučavanja tokom celog života nezavisno od porekla. Ovo je odlučujuće da li će Švedska savladati sadašnje i buduće potrebe školovane radne snage. Zato smo mi Socijaldemokrate sprovele velika ulaganja u predškolske ustanove i osnovne škole. Podizanje nivoa znanja pružilo je novu šansu 800 000 ljudi da dobiju novo obrazovanje. Proširili smo visoku školu u celoj zemlji i uveli smo četiri nova univerziteta, osnovali smo dva nova fakulteta i u znatnoj meri smo povećali dotacije za istraživanja.

Školovanje je pravo svih ljudi. Znanje se povećava kad se deli od više njih. Zato nastojimo da veći broj ljudi s kraćim obrazovanjem započnu sa studijama. Školovanje odraslih je odlučujuće da bi se razlike u znanju smanjile.

Svake godine Vlada socijaldemokrata ulaže 1,8 milijardi kruna kako bi opštine mogle da ponude oko 80 000 mesta u okviru opštinskog obrazovanja odraslih i to puno radno vreme. Ova mesta su u prvu ruku namenjena onima s kratkim obrazovanjem. Bez ovog ulaganja odraslima bi bilo teže da obnove stare i da nauče nove stvari.

Osim toga, da bi smo još više stimulisali osobe sa kratkim obrazovanjem da se usude na školovanje, Vlada socijaldemokrata ulaže preko dve milijarde kruna u posebne i velikodušne potpore obrazovanja. Ovo između ostalog znači da 25 000 nezaposlenih ili osobe kojima pretilo da će ostati bez posla mogu se regrutovati na studije uz pomoć potpore za školovanje koja tokom jedne godine daje 100

procentnu nadoknadu. Ove potpore školovanja su uslov za premošćavanje razlika u znanju.

Mi socijaldemokrate hoćemo još da ulažemo u stručno obrazovanje kako u gimnaziju tako i posle gimnazije. Mi jaćamo stručno- pripremne programe u gimnazijama. Stručno kvalifikovano obrazovanje je povećano sa 846 učesnika 1996. na 27 000 2005. godine. Sada idemo dalje i želimo da pojaćamo opštinsko- stručna obrazovanja odraslih. Odrasli moraju imati iste mogućnosti na stručno obrazovanje kao i mladi školovanjem u gimnazijima.

Želimo, takođe, da nastavimo sa ulaganjem u narodno prosvjećivanje. Više od milion ipo žena i muškaraca svake godine učestvuju u delatnosti obrazovnog saveza. 100 000 ljudi pohaćaju kraće ili duže kurseva na narodnom univerzitetu. Narodno prosvjećivanje je važno za ućenje tokom celog života.

Alternativa

Protiv naše politike na pravo podučavanja tokom celog života stoje konzervativci i njihova desna alijansa. Konzervativci hoće da smanje Državnu potporu za školovanje odraslih. To znaći da će najmanje svako treće mesto za obrazovanje odraslih nestati. Osim toga oni hoće da ukinu posebnu potporu za školovanje, koja, onima sa najvećim potrebama pruža veće mogućnosti da sastave kraj skrajem svakodnevnice. Oni hoće, osim toga, da smanje potporu za narodno prosvjećivanje tako da bi svaki treći studijski kružok nestao.

Švedska se mora razvijati znanjem. Najbolji način za prevazilažnje razlike u znanju jeste da se smanje ekonomske i socijalne razlike. Zato mi socijaldemokrate hoćemo da ulažemo u školovanje odraslih, posebno u osobe sa kratkim obrazovanjem.

U našoj Švedskoj se svi ubrajaju. Koju ćete Švedsku vi izabrati?

